

zelden een
ren. En daar
rakelijk voor
nde klachten
het onderwijs.
tijd van het
en. Misschien
wezen. Maar
op. Als men
e kinderen al
duidelijk, dat
om kan wor-
slijtage moet

die gedachte
als men de
ft, de verant-
an de ouders
ing. Dan moe-
Als de kin-
kennis en de
vele gevallen
s, maar waar
vereeninge-
heid om heel
e ouders nog
r niet zo veel
ende kinderen

ook eens wat
ele gezinnen,
ken kring op
samen door
De kinderen
i de familie-
hriven en ze
lachten vrijuit
bellectuur in
de Bijbelsche
bewaren voor

n meer voor
ezin voor de
t in het minst
nnis en vaar-

G. MEIMA.

et Hoedemaker.
re: „De Chris-
tijke ontanding
nog niet onder
op terugkomen.
lat de brochure
Op zichzelf is
dit oordeel hier
in hetzelfde
ers op dit punt
woord aan den
chrijft:

indigd van een
ok te Kampen,
stelijke en zede-
Dr J. van Lonk-
te lezen, want
alist Anti-revo-
naker over. Wij
vermelden hier
st. Dagblad „De
hoe de redactie

hetzelfde num-
re voor van de
) S(chuit) die,
steert:
ti-revolutionaire
n voorstaat dan

staat toegelicht
staatkunde, en
itkomt, dat het
is stamt, wordt

weld wordt. Het
et feit, dat aan
astgeknoopt, en
fde gebeurt ten

enuwachtigheid.
tendom en Cul-
tuk (onder den

en reeds maat-
antie" van 1886
in degenen, die
ren, terwijl zij
als het heette),
etwijfde zal op
n gedant door
rde Kerken" om
en feestrede van
rdt een gedenk-
achtig in welken

geest dit boek zal geschreven zijn. Dr Abr. Kuyper heeft bij zijn tegenstanders den indruk nagelaten van een onoverwinnelijk meesterschap om de kromste dingen zóó voor te stellen, dat zij zijnen volgelingen recht schenen, en zijn invloed is krachtig blijven doorwerken.

Hoe ware het te wenschen, dat de bedoelde „gedachtenisviering" achterwege bleve en niet de dingen, die vóór 50 jaar zoo onnoemelijk veel schade aan godsdienst en geestelijk leven in ons vaderland hebben gedaan, weer voor den geest werden gebracht! Maar nu 't geschieden zal, terwijl de leiders der „Gereformeerde Kerken" niet de minste neiging toonen om tot verbroedering met andere Kerken (behalve dan de oude Afscheidenen) te komen, zal het noodig zijn, dat tegenover hun gedachtenisviering op waardige wijze een waar getuigenis daartegenover gesteld worde, door bekende pennen. Want de jongeren, die niet dien tijd hebben meegemaakt, mogen niet eenzijdig worden ingelicht. Zoowel in het archief als in de bibliotheek van de Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk is een overvloed van officieel en niet officieel materiaal.

Wat is de mentaliteit toch wonderlijk. Indien er verbroedering komen moet, zal zij kunnen en moeten geschieden door de behandeling van de kwesties. Niet door het laten liggen daarvan. Nu is er bij ons, naar het blijkt, de geneigdheid, de kwesties te behandelen. En is dat nu voor hervormde menschen het bewijs, dat er „niet de minste neiging bestaat tot verbroedering?" Of is soms de vaste overtuiging, welke zich hier bij dezen inzonder uit spreekt, dat n.l. de voorheffing van gereformeerde zijde eenzijdig zal zijn, zóó al het bewijs, dat men vaak van hervormde zijde de broederlijkheid zeer ver uit den gezichtskring laat?

Een Quaker-school.

In het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur" wordt, geteekend J. Liefteink, iets verteld over de Quaker-school, „Eerde" te Ommen. Wij lezen daar:

Sedert verleden jaar Paschen is er op kasteel „Eerde" bij Ommen een internationale school gevestigd, welke gebaseerd is op de grondbeginselen der Quakers. De opzet is internationaal, de onmiddellijke aanleiding tot de stichting der school waren de omstandigheden waaronder kinderen in Duitsland sinds Maart 1933 van staatswege worden opgevoed, en waaraan de ouders, indien zij met de opvattingen van het nationaal-socialisme niet instemmen, hun kinderen niet vermogen te onttrekken. De aanleiding was dus de urgente nood. In Mei 1933 heeft het Genootschap der Vrienden in Nederland, Duitsland en Engeland het vraagstuk van de stichting eener internationale school in den geest der écoles nouvelles of Landschulheime onder oogen genomen en na uitvoerige besprekingen kon zij met Paschen 1934 worden geopend.

Wat de technische zijde betreft, de school staat onder de Nederlandsche onderwijswetten en is een instituut voor lager en voortgezet onderwijs. In het internationaal curatorium heeft mede zitting Dr G. Bolkestein, inspecteur van het middelbaar onderwijs.

Even later lezen wij:

Ofschoon er elken dag aanvragen uit Duitsland komen, ligt het toch in de bedoeling van meet af aan meer naar internationalisatie te streven, waardoor geregeld o.a. Nederlandsche, Duitse, Engelsche en Fransche kinderen omgang met elkaar hebben.

Dat de school een Quaker-instelling is, komt hierin tot uiting, dat het opvoedkundig streven gericht is op onderlinge erkenning en eerbiediging van ieders eigenaard, in positief Christelijken geest. Initiatief en opzet zijn Quakersch, de verwerkelijking er van is overwegend door niet-Quakers ter hand genomen, en onder de kinderen is er slechts een enkel uit Quaker-kring.

Het schijnt, dat de school min of meer herinnert aan enkele Montessori-gedachten. Wij lezen althans:

De individu, die ondergaat in de massa, gaat onder. Individualisme is wellicht een der moeilijkste, maar ook een der waardevolste eigenschappen van den Hollander. Wat waardevol is, wordt in tijden van spanning licht ter zijde gesteld en schijnt aan waarde te verliezen. Het zal toch wel altijd waardevol blijven een karakter te bezitten; en dat betekent individualiteit. Naar opvoeding tot karakter wordt naast vruchtbare kennis op Eerde in de eerste plaats gestreefd.

En even later:

In aanmerking genomen het naar verhouding kleine aantal kinderen en de uiteenlopende leeftijden (jongens en meisjes van ca. 7 tot ca. 17 jaar) is het duidelijk, dat het onderwijs niet klassikaal wordt gegeven, doch groepsgewijze, terwijl zooveel mogelijk naar zelfwerkzaamheid wordt gestreefd. De wijze van lesgeven is zoo in elk opzicht hoogst vruchtbare en de verwerking der leerstof heeft een uiterst vlot verloop. Verschillende lessen, welke ik bijwoonde, hebben den indruk bij mij gevestigd, dat er minder sprake is van lesgeven, dan van samen de betreffende leerstof bespreken, wat natuurlijk bij het kleine aantal leerlingen per „groep" een zeldzame mogelijkheid is. De latente of niet-latente zelfwerkzaamheid der leerlingen wordt op deze wijze onontkoombaar vanzelfsprekend opgewekt en aangekweekt. Er heerscht een geest van groote animo en ambitie; zeer verkwikkend. De verhouding leeraar-leerling, vroeger zoo berucht, doch die tegenwoordig gelukkig al veel van haar scherpte heeft verloren, is op „Eerde" zonder uitzondering een van vriend tot vriend.

Veel aandacht wordt er geschonken aan de lichaamscultuur.

Met dit al hebben wij nog niets gelezen van de grondslagen. Men heeft een bepaalden naam (dien der Quakers) gebruikt, maar de vraag, in hoeverre men het

recht daartoe heeft, is niet beantwoord, althans niet uit wat hier medegedeeld wordt. Het feit ook, dat de verwerkelijking van de plannen uitgegaan is van in meerderheid niet-Quakers, spreekt in gelijken geest.

Het is goed, op deze dingen te letten, wij er uit blijkt, dat de ziekte van onzen tijd, n.l. het niet meer vragen naar, of niet meer eerbiedigen van, een grondslag, vrijwel epidemisch is. En dat daarom temeer degenen, die, krachten hun belijdenis en hun opvatting van de openbaring, daartegen medicijn kunnen aandienen, temeer voorzichtig moeten zijn, om niet aan dezelfde ziekte onder te gaan. Het is maar een klein symptoom daar in Ommen, maar intusschen vraagt het de aandacht, — gelijk andere dingen die in Ommen vertoond worden.

Gauw tevreden.

Verleden week hadden wij het over Dr v. Es, en over de wijze waarop hij een „laatste woord" met een nóg later woord aanvulde. Wij constateerden, dat er drie punten waren, en gingen op het tweede in. Thans moeten wij, ter typeering van den „strijd" nog even opmerken, dat inzake punt 1 Dr v. Es verklaart, dat hem een vraag op de lippen zweeft, die hij toch maar niet doen zal. En bij punt 3 (in het oog loopende!! oriëntering naar Barth) teekent hij aan:

Bij de derde verblijden we ons zeer, juist omdat we het uit den mond van Dr Schilder hooren; hoewel hij misschien daarbij aan wat anders dacht dan wij hadden bedoeld.

Het doet ons zeer veel genoegen, dat Dr v. Es nu ineens zoo blij is, als wij iets verklaren.

Maar het moet ons toch van het hart, dat wij deze, zijne blijdschap, allesbehalve mannelijk vinden. Vooral, wanneer wij er aan denken, dat hij omstandig verklaarde, dat dit nu eens een punt was, waarover hij nog heel wat op zijn hart had. Nu wij hem blijkbaar de kans gegeven hebben, zich nader te verklaren, trekt hij zich terug in dergelijke nietszeggende tirades.

Waarom wordt er niet ferm gediscussieerd?

Wanneer wel en wanneer niet de wapens gebruiken.

In Leeuwarder Kerkbode spreekt de heer H. Algra over „Kerk en Vrede". Hij merkt op:

De organisatie, waarvan dit blad de tolk is, staat op het standpunt, dat onze regering geen geweldenaars, die van buiten ons land binnendringen, met geweld mag keeren. Zij acht verdediging van het vaderland zonde.

Zelfs al zou een communistische roofstaat probeeren ons volk te overweldigen, dan mag volgens deze organisatie de regering daartegen geen geweer laten afschieten.

Maar als er nu in ons land oproer komt? Mag de regering dan tegen de oproerlingen geweld gebruiken? Dat weet „Kerk en Vrede" niet.

Daarover studeert zij dezen winter. Het staat in den 10den jaargang, nummer 7. De hoofdredacteur, Dr J. J. Buskes, heeft het eerlijk bekend. En het eert hem, dat hij het zoo onomwonden erkent: Wij hebben op deze vraag geen antwoord.

Hij schrijft: „Op onze laatste jaarvergadering zaten wij toch allen wel met het probleem van den burgeroorlog". Enkele dagen na die jaarvergadering kwam er oproer in Amsterdam. Daardoor werd de kwestie acuut. En daarom: „het vraagstuk van den burgeroorlog vraagt onder ons om bezinning en oplossing. We zullen ons in de komende maanden met dit vraagstuk moeten bezighouden."

Het is droevig. Allereerst, omdat een van de meest elementaire plichten van de overheid hier tot een probleem wordt gemaakt, waar de heeren de eerstvolgende maanden over gaan studeeren. Maar ook, omdat menschen, die met zulk een pathos getuigen over het onchristelijke van wapengeweld, blijkbaar over een van de eenvoudigste consequenties van hun standpunt nog moeten gaan studeeren.

Zonder heen te willen loopen over de moeilijkheden, die er zijn, willen wij toch constatareeren, dat door deze vereeniging blijkens dit recente feit toch metterdaad over veel moeilijkheden heengelopen is. Want de bezwaren tegen het oorlogvoeren in het algemeen zijn in haar orgaan dikwijls op zulke gronden ontwikkeld, dat daarmee ook elke verdediging tegen ontkenners van een burgeroorlog veroordeeld zou zijn. En toch is men op dit punt (van den burgeroorlog) nog niet klaar? Maar dan zijn de argumenten te haastig, te ondoordacht geweest. En zal men na rijpere overweging het wapengeweld in een burgeroorlog wel toestaan, dan zal in principe daarmee óók het oorlogvoeren naar buiten weer zijn toegelaten. Inderdaad, men is hier al te haastig.

Toon.

De Boeijsing heeft in „Het Kerkblad van Haarlem" geschreven over een uittaling in een kerkbode, die, hoewel in het algemeen het polemiseren soms noodzakelijk achtende, meende, dat in sommige gevallen de toon, waarop gediscussieerd werd, niet altijd juist is. De Boeijsing merkt tegenover dezen kerkbode-schrijver op:

Van mijn kant betwijfel ik of de toon het voornaamste is. Vanzelfsprekend moet deze fatsoenlijk en christelijk zijn. Daarover zijn we allen het wel eens.

Doch hoe dikwijls lees ik in onze christelijke, ook onze kerkelijke pers dingen, waarbij de toon wel gaat, soms zelfs erg christelijk klinkt, doch die tegelijk met een stalen gezicht de waarheid weerstaan, herhaald weerlegde uitspraken uit den treure repeteeren en in een vrome pen een heel scherpe angel, waarin venijn zit, uitsteken.

Dat is een stiekeme scherpte, die te hekelen is.

En verwondert het u dan, dat strijders als K. S.

die in de voorste linie, dikwijls geheel alleen, de strijd voeren voor de waarheid van Gods Woord, wel eens tureluursch worden en in vurig temperament hun geschut verzwaren om alle leugen-kazematten ineen te beuken?

Als dat in liefde voor de waarheid en in toorn tegen allerlei mooie leugens gedaan wordt, wie zal dit dan durven laken?

Heeft Christus Zelf in Zijn pleit voor de waarheid, tegenover haar verdraaiers en verkrachters niet gestaan met de scherpe vlammentongen van Zijn: „Wee u, wee u!"

Hij kon en mocht daarbij heel persoonlijk worden.

Als het onder ons, ook in de pers, maar zooveel mogelijk zakeklijk blijft.

Dan kan de pen wel eens scherp zijn.

Omdat de waarheid scherp is.

Wij danken De Boeijsing zeer voor dit woord. Onlangs lazen wij ook hetzelfde stukje, maar dachten daarbij aan iemand, die de gelegenheid heeft gehad in officieele vergaderingen te handelen met een auteur, die wel eens een enkelen keer polemiseert, en dan naar binnen toe dezelfde meeningen volhoudt, die hij ook naar buiten heeft gehandhaafd. Uit het officieele lichaam, dat dezen „iemand" daartoe de kans gaf, was deze echter op een goeden dag zonder opgaaf van reden vertrokken. Na dit toon-looze afscheid kwam later uit zijn pen een kerkbode-klacht over den toon der kerkelijke polemiek....

Voorts is er ook nog een toon in gesprekken, die niet te controleren zijn. Meestal wordt er meer bedorven door den toon, die binnen vier muren blijft, dan door den toon van wie weet in den luidspreker te komen. Een luidspreker trouwens, dien ieder desverlangd afstellen kan.

Heel vaak wordt geklaagd over den toon, als te „scherp", door menschen, die het woord „scherp" eigenlijk vervangen moesten door: „concreet". Anderen zijn er, soms ook zijn het weer dezelfde, die met genoegen toelusteren, wanneer de beginselen worden verdedigd naar buiten, maar die plotseling over den „toon" gaan klagen, als dezelfde beginselen zich óók keeren naar binnen. En tegenover zulke klagers denk ik ook, evenals De Boeijsing, aan den strijd van Christus, die nog wel in meer dingen ons voorbeeld moet zijn, dan onze soms eclectisch te werk gaande theorieën over Christus-als-ons-voorbeeld zelf wel willen weten.

K. S.

BOEKBESPREKING

Ter recensie ontvingen wij:

Het Schouwvenster, De Chr. Weekillustratie (uitg. H. A. v. Bottenburg, Amsterdam), met veel belletrie, verzorgd door verscheidene medewerkers als Joseph Hocking, M. van der Staal, G. J. Peelen. Verder een afdeling „Voor onze vrouwen" onder redactie van Mevr. J. M. Westerbrink-Wirtz; een korte boekbespreking; Puzzle-hoekje; veel goede foto's over verschillende actuele onderwerpen.

Aan „Het Schouwvenster" is toegevoegd: „Het kleine Schouwvenster" met korte en vervolgverhalen, verzorgd door ten deele nieuwe medewerkers: Ans v. d. Sluis, Corry Westerbrink, e.a.

De Christelijke Illustratie De Spiegel (uitg. Gebrs Zomer & Keuning, Wageningen). Gevarieerde onderwerpen: Wat om ons heen gebeurt, De stem van het Saarland, Van eigen erf; Belletristische artikelen van Johanna Breevoort, M. v. d. Staal, M. Martien, K. Borel, K. Lantermans en anderen. Elk blad bevat ook een kleine overdenking b.v. van Dr C. J. van Paassen, Dr D. A. van den Bosch, Dr P. van Dijk en vele anderen. De illustraties zijn veel en goed.

„t Anker", officieel orgaan van de Vereeniging „t Anker". Deze heeft ten doel: verspreiding van 't Evangelie onder Schippers. Redactie-adres: Nootweg 164, Nieuw-Loosdrecht. 't Blad bevat artikelen van den Hoofdredacteur Dr J. Versteeg, behandeling van den Catechismus, Teksten en een vervolgverhaal.

Ons Reisblad, 't orgaan van de Nederlandsche Christelijke Reisvereniging. Hierin zijn opgenomen: Reisprogramma's voor binnen- en buitenland, Foto's en korte besprekingen van steden en andere reisdoelinden. 't Redactie-adres is: Den Haag, Weteringkaade 22 A.

De Lectuurgids, uitgaande v. d. stichting Jeugdlectuur. Redactie-adres: Jonkv. J. J. Baroness Mackay, Weteringschans 51, Amsterdam (C.), die, als steeds, bespreking geeft van vele nieuw-verschenen boeken.

De Getuige, orgaan v. d. Nederlandsche Midder-nachtzending. Redactie-adres: Reguliersgracht 114, Amsterdam (C.).

Herleving, verschijnt om de 14 dagen, dient ter verspreiding van de Christelijke beginselen. Redactie:

De D. J. Couvée, Straatweg 156, Hillegersberg. Rubriek: Schriftverklaring, Vraagstukken als: huwelijk, echtscheiding, zwaard en leger, en meer actuele onderwerpen. Varia, Boekbespreking. In en om de kerk.

Christelijk Vrouwenleven (uitg. H. A. v. Bottenburg, Prinsengracht 493, Amsterdam (C.)). Eindredactie: Mevr. A. v. Hoogstraten-Schoch.

Behalve een meditatie, vinden we artikelen van Mevr. A. van Hoogstraten-Schoch, Mev. Mr. G. H. J. van der Molen (over den verjaardag van den Volkenbond), J. L. F. de Liefde, Uit een Javaansche kustplaats door een Indische Huisvrouw, de zonde van den Alcohol, door W. J. de B., De Finsche vrouw van dezen tijd, een belletristische bijdrage: Keuze, een art. over vrouwenleven in den Prikentijd, een art. over „Panne“, verder bijdragen voor vrouwen. De 19e jaargang van dit tijdschrift is begonnen.

The Standard Bearer — A reformed semi-monthly Magazine. Adres: Rev. H. Hoeksema, 1139 Franklin Street S. E. Grand Rapids, Mich.

We ontvingen ter aankondiging: het „Officiële Jaarboekje voor de Gereformeerde Kerk van Haarlem voor het jaar 1935“, dat in zijn 6e jaargang verschijnt, en, keurig verzorgd, is uitgegeven door het Administratie-bureau G. Pellicaan J.Czn., Bloemhofstraat 23, Haarlem. Het bevat in z'n officieel gedeelte de opgaven van ambtsdragers, wijndeelingen, commissiën, diensten, kerkelijke adressen, en in z'n niet-officieel gedeelte de vermelding van verenigingen met hun adressen, van onderwijs-inrichtingen, vakorganisaties e.d. Voor het Gereformeerde Haarlem is het dus een onmisbare gids.

„Luister eens even naar...“ door G. Ingwersen, G. Matter en J. M. J. Brants, een boekje voor Jongens en Meisjes. Uitg. Johs. Vlaanderen Oldenzeel, 1e Oosterparkstraat 212, Amsterdam, een goed uitgegeven bundel Evangelisatie-vertellingen, die eenvoudig en toch pakkend zijn. Toepassing van hetgeen op de Zondagschool verteld werd, aanwijzing van de kracht van het gebed, den zegen der gehoorzaamheid en de gevolgen van ongehoorzaamheid vormen den inhoud van de vertellingen. Waar het boekje precies aansluit bij wat van Gereformeerde zijde in de laatste jaren ten aanzien van de Zondagschoollectuur steeds wordt bepleit: Evangelisatie-inhoud en strekking, verdient het, als zodanig uitnemend geslaagd, aandacht en aanbeveling.

L. Lindeboom. De brieven van den Apostel Paulus aan de Gemeente te Thessalonica. — J. H. Kok, Kampen, 1934.

Dit boek is door Dr. G. Lindeboom uitgegeven na den dood van zijn vader. Het is, zooals men verstaat, een uitgave van wat in de schriftelijke nalatenschap van wijlen Prof. Lindeboom is gevonden. Wij zijn dankbaar voor deze uitgave. De exegese van Prof. Lindeboom is voorzichtig, vrij van allen opspraak, neemt van de voorname opinie nota en bepaalt dan de eigen positie daartegenover.

De beide brieven van Paulus aan Thessalonica zijn van groote betekenis, met name ook, omdat daarin de bekende passage voorkomt over den anti-christ.

De exegese van dit boek draagt natuurlijk het stempel van den tijd, waarin het geschreven werd. Maar ik ben er zeker van, dat er ook onder hen, die de nieuwe commentaren, ook van gereformeerde zijde, kennen, voor dit boek veel waardeering zal zijn. Naast den commentaar van wijlen Prof. van Leeuwen hebben deze uitleggingen haar plaats. Vergelijk men ze met oudere Nederlandsche commentaren, als b.v. van Baljon, dan groeit de waardeering voor hetgeen in zijn tijd door Prof. Lindeboom gedaan is, ook voor de vorming van gereformeerde theologen. Het boek bevat natuurlijk veel Grieksch, en zal dus in hoofdzaak zijn weg moeten zoeken onder theologen. K. S.

Toelichting op de schetsen Kerkgeschiedenis. 1e deel. — Uitg. van den Ned. Bond van Jongelingsverenigingen op Geref. Grondslag. 1934.

Schetsen te schrijven over de kerkgeschiedenis is bijzonder zwaar, vooral nu wij nog altijd op dit punt slechts hier en daar iets hebben van gereformeerde zijde. Wanneer dan bovendien nog in een populair orgaan, of voor de lezers daarvan, dit vak behandeling vraagt, is de moeilijkheid nog des te grooter.

Men dient met dit alles te rekenen, zal men den auteur van deze toelichting recht doen. De recensent mag geen misbruik maken van het feit, dat hij enkele dingen (b.v. inzake de betekenis, het karakter en het begrip kerkgeschiedenis, Thomas à Kempis, de mystiek, Schleiermacher, Augustinus en meer andere dingen) eenigszins anders ziet dan de auteur, doch dient zich af te vragen, wat dit boek in onzen tijd voor onze jonge lieden beteekenen kan. En dan kan ongetwijfeld veel goeds ervan gezegd worden. Het is zeer bevattelijk geschreven. Een bezwaar is misschien, dat de beschrijving een enkele maal ietwat te aphoristisch is, d.w.z. telkens in de beschrijving van een „stelsel“ zich aan bepaalde namen vastknoopt, en niet de namen van personen met hun „stelsel“ meer rechtstreeks in verband zet met de heerschende stroomingen van den tijd. Maar dit is ook weer volkomen begrijpelijk, omdat we als gereformeerden op dit punt grootendeels feitelijk nog beginnen moeten, althans wat de handboeken betreft. Bovendien heeft voor een populaire behandeling op jeugdverenigingen de hier gevolgde methode ook wel enkele voordelen. Het gezegde neemt dus niet weg, dat wij voor het geheel toch groote waardeering hebben, en het boek gaarne ter bestudeering aanbevelen. K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Hazerswoude: M. Heuzeveldt te Nieuwerkerk (Z.) en P. K. Keyzer te 's-Graveland-Capelle.

Beroepen te:
Zwartebroek: H. Veltman te Bruchterveld.

Intrude te:
Drachtstercompagnie: Cand. J. v. Dijk. Tekst: Joh. 3:29, 30. Langerak: J. O. Mulder. Tekst: Rom. 1:15 en 16. Nijega-Opeinde: Cand. E. G. Buitenbos. Tekst: 1 Cor. 2:1 en 2.

Afscheid van:
Anna Paulownapolder: S. U. Zuidema. Tekst: Psalm 144:3. Hardinxveld: J. O. Mulder. Tekst: 1 Petr. 5:10.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis 's-Gravenhage der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard de heeren L. Berger te Rijswijk (Z.-H.) en G. v. 't Riet te Scheveningen, beiden kandidaat aan de Theol. School te Kampen. Beide heeren stellen zich beschikbaar des Zondags de Kerken te dienen en een eventueel beroep terstond in overweging te nemen. Het adres van den heer Berger is Regentesselaan 59 te Rijswijk, tel. 118891 Den Haag. Dat van den heer v. 't Riet: Kranenburgerweg 92, Den Haag, tel. 550854.

Adresverandering.

Het adres van de Gereformeerde Kerk te Gorinchem is thans bij den Scriba C. F. van Mill, Nieuwe Hoven 29, Gorinchem.

Bijbelisch Handboek.

Naar wij vernemen zal in dit voorjaar bij den Uitgever J. H. Kok te Kampen een boekwerk verschijnen, dat van buitengewone betekenis zal zijn voor de kennis van, en de verbreiding van de wetenschap aangaande den Bijbel.

In deze uitgave is alles samengebracht wat in enigerlei opzicht van belang is voor een juiste en degelijke Bijbelkennis.

De bewerkers zijn: Prof. Dr. G. Ch. Aalders, Dr. C. Bouma, Dr. A. van Deursen, Prof. Dr. C. van Gelderen, Dr. W. H. Gispens, Prof. Dr. S. Greijdanus, Prof. Dr. F. W. Grosheide, Dr. C. N. Impeta, Prof. Dr. A. Noordzij en Prof. Dr. J. Ridderbos, terwijl de bijdragen over de volgende onderwerpen handelen: De Landen der Heilige Schrift; Palestina; Bijbelsche Landen buiten Palestina; Geschiedenis van Voor-Azië met Egypte en van Israël tot op de inneming van Babel door de Perzen; Geschiedenis van de Oud-Testamentische Godsopenbaring; Bijbelsche Archeologie; De tekst van het Oude Testament en zijn Geschiedenis; De Canon van het Oude Testament; De Hebreeuwsche taal; Over de uitlegging der Heilige Schrift; De Boeken van het Oude Testament; Geschiedenis van het Joodsche volk van de terugkeer uit de Ballingschap tot den dood van Herodes; De Apocryphen van het Oude Testament; Geschiedenis

van den Nieuw-Testamentischen tijd; De tekst van het Nieuwe Testament; De Canon van het Nieuwe Testament; Taal en coloriet van het Nieuwe Testament; Hermeneutiek en Kritiek van het Nieuwe Testament; De Boeken van het Nieuwe Testament; God geopenbaard in het vleesch; Het Leven van Paulus; De Apocryphen van het Nieuwe Testament; Geschiedenis van de Nederlandsche Bijbelvertaling; Bijbelsche Personen; Bijbelsche Onderwerpen; Registers.

Het is dus een werk, waarin de Heilige Schrift van verschillende speciale zijden wordt belicht.

Een geweldige hoeveelheid materiaal is hier systematisch bijeengebracht.

De bewerkers, geleerden van naam op het gebied der wetenschap aangaande den Bijbel, geven hier een werk, dat naar inhoud en opzet geheel nieuw is, en zooals er tot dusver nog niet eerder verscheen.

Het werk is zooveel mogelijk populair gehouden, zooals iedereen ervan profiteeren kan.

Het werk zal verschijnen in twee deelen, groot royale formaat, waarvan het eerste alles zal bevatten wat op het Oude, en het tweede wat op het Nieuwe Testament betrekking heeft. Voor het Oude Testament zullen ook nog diverse geheel nieuw geteekende Kaarten in kleuren worden opgenomen, benevens vele illustraties.

Deze nieuwe uitgave wordt dus het standaardwerk over de wetenschap aangaande den Bijbel, dat geheel op de hoogte is van den tegenwoordigen stand der theologische wetenschap, en dat dus iedere rechtgeaarde Bijbelonderzoeker en elke serieuze Bijbellezers in zijn bezit zal dienen te hebben.

Centraal Bureau voor kandidaten der Geref. Kerken in Nederland.

Ook over 1934 kon dit bureau zich verheugen in een gestadigen vooruitgang. Verminderde 't aantal vacante kerken sterk, doch de preekverzoeken kwamen nu uit verschillende deelen des lands. Na hun classicaal examen werden vorig jaar 37 kandidaten ingeschreven, zoodat er gemiddeld 65 kandidaten hun medewerking hebben verleend. Doordat er echter een aantal een beroep ontvingen, bleven er op 1 Januari 1935 nog 52 kandidaten, zoodat van de Theol. School als van de Vrije Universiteit, aan het bureau verbonden. Van de 90 ingekomen aanvragen zijn er enkele niet geslaagd. Ook hebben enkele predikanten in den vacantietyd nog hulp verleend. Behalve dat het bureau in spoedgevallen rechtstreeks opdracht geeft aan de nog vrij zijnde kandidaten, kunnen de kerkeraden ten allen tijde een volledige lijst van namen en adressen opvragen van de kandidaten, die een bepaalden Zondag nog niet besproken hebben; hoewel het aanvragen van een lijstje kort voor den Zondag minder doeltreffend is. Alle kandidaten kunnen zich bij de centraal adres aansluiten, terwijl de aandacht van de kerkeraden, die voorziening in den dienst des Woords door kandidaten wenschen, bij den voorduur op dit bureau gevestigd wordt.

Rotterdam, Charl. Kerksgingel 42 B. N. A. VAN VELZEN

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:
Papendrecht: P. de Groot te Gorinchem.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:
Bruinisse: P. Honcoop te 's-Gravenhage.

Bedankt voor:
Moercapele, Opheusden en Ridderkerk: A. de Blois te Dirksland.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:
Bruinisse: J. J. Poldervaart te Nigtevecht. Piershil en te De Krim: Cand. A. v. d. Lee te Vreeland. Raamsdonk: L. Kaler te Birdaard (toez.). Ridderkerk: W. Vroegindewey te Zegveld.

Aangenomen naar:
Asten (N.-Br.): J. H. Demee, O.-I. pred. met verlof. Veendam: Cand. C. Nieber te Hilversum.

Bedankt voor:
Amsterdam: Dr. H. J. Honders te Wassenaar. Dinteloord: P. Bouw te Melissant. Garderen: B. C. G. Steenbeek te Bennekom. Moordrecht: M. C. van Wijhe te Vught. Schoonhoven: C. B. Holland te Putten (Gld.). Vaals: J. H. Demee, O.-I. pred. met verlof. Westbroek: G. van Montfrans te Barneveld.

Intrude te:
Den Hoorn: Cand. G. Moen. Tekst: Jes. 43:12 c. Krimpen a. d. Lek: G. Enkelaar. Tekst: 2 Kon. 19:19-22.

Nog een klein aantal exemplaren voor handen van het

Jaarboek ten dienste van de Gereformeerde Kerken in Nederland 1935

Prijs f1.— - gecart. f1.25 - 432 blz.

Hebt U al besteld? Het is te bestellen bij den Boekhandel en bij de Uitgevers OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Chr. Muziektijdschrift „De Harp“ met maandelijksche Muziekbljage

f 1.50 per Jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheel voldoening smaken.

Adm.-Adres: 1e Helmersstraat 94 - Amsterdam (W)

Bij Drukkerij Edeca te Hoorn verscheent:

GROMMETJE DOOR J. A. VISSCHER

Ingen. f 1.75 Persbeoordeelingen: Geb. f 2.40

Een mooi boek voor allen, die hartelijk belangstellen in het leven van maatschappelijk diep gemiddelen en de jeugdigen, die allerwegen worden aangewend om ze te redden. Grom. (Herv.) Kerkblad. Waarin bevesten we dit mooie boek aan. Het verschaft ons een genot en laat ons tevens zien hoe het licht des evangelies onder Gols regen ook in de geestelijk en zedelijk donkere buurten der groote stad de duisternis der zonde kan verdrijven.

De Rotterdammer.
Er komen in dit boek heel veel mooie hoofdstukken voor; veel is er, dat ontroert. Zoo de liefde tusschen deze twee menschenkinderen en het niettegenstaande alles toch aan God willen vasthouden.

De Nederlander.
Wie andere boeken van Dr. Visser gelezen heeft, weet, hoe hij het hart roeren kan van zijn lezers en het bewogen maakt met al wat zwak en arm en ellendig is. Zoo is het ook hier.

In en om ons Huis.
Wie kennis wil nemen van het leven van die menschen, vaak uit wat wij noemen de „moderne lagen“, lees dit boek. Hij zal er iets van hun wereld in aanvoelen. Laten we hopen, dat er in de praktijk vele gevallen mogen zijn als dat van Doff. Het boek laat zich heel prettig lezen.

De Amsterdammer.
VERKRIJGBAAR IN DEN BOEKHANDEL.
Toezending door Drukkerij Edeca alleen na ontvangst van postwissel of storting op postrekening 32404.

Veertien eenvoudige Oefeningen

nagelaten door A. PUNT in leven Oefenaar bij de Geref. Kerken met een woord ter inleiding van Prof. Dr. F. W. GROSHIDE.

Uitgegeven ten voordeele van de V.U.

Met portret van den schrijver — 192 bladz. f 1.25.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de

Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre - Goes.

Heden verscheent:

VAN 'S HEEREN WEGEN

DE AFSCHIEDING VAN 1834
OP 10, 11 EN 12 OCTOBER 1934
TE UTRECHT HERDACHT

Kwarto formaat: 20 x 28 c.m. 216 bladz.

Met negen nieuwe foto's en portretten

Prijs geb. in fraaien linnen stempelband f 3.--

Het GROOTE GEDENKBOEK is er! Alles wat te Utrecht voor, tijdens en na de enthousiaste Herdenkingsvergaderingen is gebeurd, is in dit Gedenkboek vastgelegd.

Het is een werk van blijvende, historische waarde.

De magistrale redevoeringen alleen reeds maken het werk tot een uitgave van meer dan gewone betekenis. Ieder meelevend lid der Gereformeerde Kerken schafte zich dit werk aan. Het is verkrijgbaar in elken Boekhandel. Prospectus met inhoudsopgave gratis verkrijgbaar.

Uitgegeven door het Comité tot herdenking van de Afscheiding van 1834

bij J. H. KOK n.v. te KAMPEN

Lezers van „De Reformatie“! Wekt uw kennis op proefnummers van ons Blad aan te vragen. Zeer velen doen dit reeds! U ook?